

BILAGA TILL VA-TAXA

Avgift för utsläpp av fett till allmän spillvattenledning från livsmedelshanterande yrkesmässig verksamhet

Brukningsavgift enligt va-taxan § 13.10

Fett-taxan

Fett-taxan består av två komponenter: Fettutsläppsavgift och avgift för omhändertagande av fettslam.

Komponent 1 - Fettutsläppsavgift

Tas ut från VA-kunder med livsmedelshanterande yrkesmässig verksamhet som är anslutna till Bollnäs kommuns ledningsnät för spillvatten. Utsläppsavgiften avses motsvara de merkostnader som VA-verket har för hantering av fett som släpps ut i den allmänna spillvattenledningen jämfört med hantering av hushållspillvatten.

Avgiften ska erläggas av VA-kunden, d v s fastighetsägaren.

Fettutsläppsavgiften ska erläggas "per fastighet" och per servisledning.

- Om flera livsmedelsverksamheter finns på en och samma fastighet med en enda servisledning för avlopp så tas fettutsläppsavgift ut endast en gång.
- Om en och samma fastighet har flera servisledningar som var och en ansluter till en eller flera livsmedelsverksamheter så ska fettutsläppsavgiften tas ut från varje servisledning med livsmedelsverksamhet av tillräcklig storlek.

Fettutsläppsavgiften avgränsas till att endast omfatta fastigheter vars verksamhet/er, tillsammans producerar mer än 25 portioner per dygn¹ eller producerar livsmedel i tillräckligt stor mängd (ton per år).

Med livsmedelshanterande yrkesmässig verksamhet avses bland annat:

▲ Restaurang	▲ Mottagningskök	▲ Bageri
▲ Gatukök	▲ Personal matsal	▲ Konditori
▲ Pizzeria	▲ Cateringkök	▲ Café Livsmedelsbutik
▲ Salladsbar	▲ Livsmedelsindustri	▲ Lokal med grill-, stek- eller friteringsutrustning
▲ Hamburgerbar	▲ Slakteri	▲ Livsmedelsbutik med tillagning
▲ Storkök	▲ Rökeri	

Taxekoder

Fettutsläppsavgiften är uppbyggd i fem taxenivåer med successivt lägre grundavgift. Samtliga kunder placeras initialt i nivå FU2. Denna nivå är avsedd för verksamheter vars avloppsvatten inte har någon form av fettavskiljning.

Verksamheter kan därefter sänka sin årskostnad i takt med att verksamheten förbättrar sitt omhändertagande av fett. Det åligger VA-kunden, d v s fastighetsägaren, att bevisa vilken kategori som verksamheten tillhör.

¹ se vidare kommentar på sidan 4-6

Lagstadgad moms tillkommer på nedan angivna avgifter.

Taxekod	Beskrivning	Grundavgift per år
FU1	Fastighet vars verksamheters utsläpp av fett i oväsentlig grad avviker från hushållspillvatten.	0 kr/år
FU1FA	Fastighet vars verksamheters utsläpp av fett i oväsentlig grad avviker från hushållspillvatten. Används när fettavskiljare finns kopplad till handelsverksamheten	0 kr/år
FU2	Uppsamlar inte spillfett (t ex frityrolja, grillfett, använt matfett), trots att det förekommer i verksamheten.	16 500 kr/år
FU3	Uppsamlar spillfett och lämnar detta vidare till fettåtervinningsföretag eller avfallsföretag	11 000 kr/år
FU40	Uppsamlar spillfett och lämnar detta vidare till fettåtervinningsföretag eller avfallsföretag. Har fettavskiljare men saknar avtal om tömning minst 4 ggr per år.	5 280 kr/år
FU41	Har fettavskiljare och har avtal om tömning minst 4 ggr per år.	0 kr/år

Om verksamheten förbrukar mindre än 1000 m3 per år beräknas årsavgiften med följande formel;

$$\text{Årsavgift verksamhet: } \left(\frac{\text{Årsförbrukning föregående år}}{1000} \right) * \text{grundavgift} = \text{årsavgift}$$

Komponent 2 - Avgift för omhändertagande av fettslam

Denna avgift är endast aktuell för verksamheter som har fettavskiljare installerad. Avgiften tas ut när fettslammet lämnas till Häggesta reningsverk.

Verksamhet som önskar lämna fettslam ska teckna avtal med Helsingevatten om detta. Verksamheter som inte tecknar ett avtal ska betala en avgift vid varje tillfälle slam lämnas. Avgiften kan inte tas ut om verksamhetsägaren väljer att lämna sitt fettslam på ett sätt som medför att fettets slutdestination hamnar utanför Helsingevattens regi.

Avgifterna för omhändertagande av fettslam tillämpas på samtliga verksamheter som lämnar fettslam till reningsverket. Det betyder att de även gäller för verksamheter som inte är anslutna till reningsverkets ledningsnät samt även för verksamheter som ligger i annan kommun

Avgiften ska erläggas av VA-kunden, d v s fastighetsägaren.

Fettbehandlingsavgiften ska erläggas "per fettavskiljare". Detta innebär att om flera fettavskiljare finns på en och samma fastighet så ska fettbehandlingsavgiften tas ut per tömd fettavskiljare eller per upprättat avtal om tömning av fettavskiljare.

Avgift för omhändertagande av fettslam kan erläggas på två alternativa sätt.

1. Som en avgift vid varje tömningstillfälle - gäller vid icke regelbunden tömning/mer sällan än var tredje månad.
2. Årsavgift vid avtal om att tömma fettavskiljaren var tredje månad eller oftare.

Taxekoder

Fettbehandlingsavgifter vid varje tömning

I de fall fettavskiljaren töms mer sällan än var tredje månad tar Helsingevatten ut en behandlingsavgift vid varje tillfälle fettavskiljaren töms. Avgiften är baserad på fettavskiljarens volym. Priser presenteras i tabellen nedan.

Lagstadgad moms tillkommer på nedan angivna avgifter.

Tillämpas i kombination med taxorna FU1 till FU40		
FAL	Tömningsavgift, fettavskiljarens volym < =2m ³	1 155 kr/gång
FAS	Tömningsavgift, fettavskiljarens volym > 2m ³	2 255 kr/gång

Fettbehandlingsavgifter vid regelbunden tömning

För att fettavskiljare ska fungera på avsett sätt så måste den tömmas regelbundet. En väl underhållen och regelbundet tömd fettavskiljare som töms innan den blir full medför att fastighetens fettutsläpp är minimalt.

För att underlätta en regelbunden och driftsäker tömning av fettavskiljaren kan Helsingevatten och fastighetsägaren teckna avtal om att fettavskiljaren ska tömmas var 3e månad eller oftare. Detta avtal ska vara skriftligt.

Om avtalet

- Fettutsläppsavgiften till 0 kr
- Fettbehandlingsavgiften omvandlas till en fast avgift per år, oavsett antal tömningar
- Avtalet ger Helsingevatten rätt att kontakta valfri entreprenör för att sätta upp schemalagd tömning, var tredje månad eller oftare om driftförhållanden visar att så krävs².
- De kostnader som entreprenör tar för att tömma fettavskiljaren tillkommer och faktureras av entreprenören.
- Fettbehandlingsavgiften tas inte ut av entreprenören utan blir en del av VA-fakturan

Årsavgiften utgår från samma grund som tömningsavgiften, dvs fettavskiljarens storlek.

Lagstadgad moms tillkommer på nedan angivna avgifter.

	Endast i kombination med FU41	
FA1	Avtal om behandling av fettslam vid regelbunden tömning. Fettavskiljarens volym < =2m ³	2 200 kr/år
FA2	Fettavskiljarens volym > 2m ³ .	5 500 kr/år

Udermätare kan ge lägre avgift

Verksamheter som saknar vattenmätare kommer att taxeras med full årsavgift. Detta gäller även fastigheter där förbrukningen överskrider 1000 kubikmeter, trots att köket bara står för en liten del av förbrukningen. Fastigheten har i dessa fall möjlighet att sänka sin årsavgift genom att installera en undermätare på det vatten som blir belastat av fettutsläppet (oftast köket). Därigenom blir det möjligt att få ett mått på den mängd vatten som belastas av fettutsläppet.

Befrielse från fettutsläppsavgift

Om verksamheten kan bevisa att det producerade avloppsvattnet har samma fettinnehåll som hushållspillvatten så kan verksamheten bli helt avgiftsbefriad. Helsingevatten förbehåller sig rätten att återigen belägga fastigheten med fettutsläppsavgift om det visar sig att verksamheten ändå orsakar problem med fett i avloppet.

Följande kriterier ska vara uppfyllda för att bli befriad från fettavgift

- ▲ Verksamheten ska ha en årsförbrukning som är mindre än 200 m³ per år.
- ▲ Verksamheten ska samla upp allt fett/olja på annat sätt än att leda det till avloppet.
- ▲ Före diskning ska man grovrengöra smutsig utrustning, porslin mm på ett sådant sätt att avlägsnat fett inte hamnar i avloppet. Exempelvis genom avtorkning med papper som sedan kastas i soporna.

Kommentarer

² *Vilken tömningsfrekvens som behövs, bestäms av VA-verket på basis av VA-verkets drifterfarenheter, t ex behov av spolning av ledningen, eller genom lämplig undersökning, exempelvis provtagning eller videoinspektion av ledning.

Version 3

Giltig fr o m: 2024-01-01

Sida 5/5

Gällande hantering av fastigheter med flera livsmedelsverksamheter eller flera servisledningar. Vissa fastigheter är väldigt stora och kan ha flera servisledningar eller har flera olika livsmedelsverksamheter, eller båda.

Exempel 1

Fastigheter kan ha flera livsmedelsverksamheter vilka är anslutna via varsin servisledning. Varje servisledning kan då jämföras med en lite mindre fastighet med bara en verksamhet och en servisledning. Eftersom syftet med taxan är att ersätta VA-kollektivet för den olägenhet verksamheten medför så ska fettutsläppsavgift gälla per servisledning där livsmedelsverksamhet av tillräcklig storlek finns ansluten.

Exempel 2

Fastigheten har flera livsmedelsverksamheter, men bara en servisledning. Fettutsläppsavgift behöver inte betalas per livsmedelsverksamhet. Däremot ska fastigheten betala fettutsläppsavgift om livsmedelsverksamheternas sammanlagda produktion bedöms utgöra mer än 25 portioner per dygn, även om verksamheterna var för sig producerar mindre än 25 portioner per dygn. Fastigheten betalar aldrig mer än en fettutsläppsavgift per servisledning.

Exempel 3

Avgift för fettavskiljare på fastighet med flera servisledningar. Fettavskiljare ska så långt det är möjligt installeras på livsmedelsverksamheter. Detta innebär att varje servisledning med livsmedelsverksamhet bör ha en fettavskiljare installerad. Fettbehandlingsavgift betalas per fettavskiljare, om flera livsmedelsverksamheter är kopplade till en och samma fettavskiljare så betalas bara för en fettavskiljare.

Motivering till nedre gräns för fett-taxa

Enligt ABVA ska i princip alla livsmedelsverksamheter ha en fettavskiljare. Detta betyder att sådana verksamheter anses ha ett så pass högt fettutsläpp att vattnet inte anses som normalt avloppspillvatten.

Man kan då fråga sig hur mycket fett som krävs för att vattnet ska klassas som icke normalt avloppspillvatten, dvs när avviker det från normalt hushållspillvatten med avseende på fetthinnehåll.

Ett vanligt hushållspillvatten kan definieras som det spillvatten som produceras av ett hushåll med 5 personer under ett dygn. Med frukost, lunch och middag innebär det ca 15 portioner per dygn.

Tillagning och diskning av 15 portioner per dygn skulle alltså kunna ses som en nedre gräns vid tillämpning av fettutsläppstaxa. Denna gräns ligger dock nära hushållspillvatten och vissa hushåll har kanske högre utsläpp än 15 portioner per dygn.

För att hålla ett visst avstånd mellan antalet portioner i ett hushåll och antal portioner där fett-taxa är ett krav bedöms att produktion av 25 portioner per dygn kan utgöra en gräns. Denna gräns sammanfaller med Samhällsbyggnadskontorets nedre gräns för besiktning av livsmedelsproducenter. För att underlätta arbetet med taxan kommer Samhällsbyggnadskontorets gräns att användas. Vissa undantag kan förekomma där så är motiverat.

Livsmedelsverksamheter som kan undantas från fettaxan.

Verksamheter som helt och hållet hanterar redan färdigförpackade produkter och vars verksamhet inte ger upphov till något spillvatten (annat än i samband med personalens köks- och WC-vatten)

- livsmedelsbutik med enbart förpackat livsmedel
- Pressbyrå/kiosk med endast försäljning av kaffe med bulle/förpackad macka.

Till sådana verksamheter som förväntas att inte ge upphov till fettutsläpp kan också läggas butiker av typen

- godisbutiker, kaffe och tebutiker, kryddbutiker etc
- Apotek och hälsokostbutiker